

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๒๑/๒๕๖๖

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๑๔/๒๕๖๖

วันที่ ๒๖ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { นายอภิรัตน์ เสถียรพจน์ ผู้ร้อง
สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายอภิรัตน์ เสถียรพจน์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายอภิรัตน์ เสถียรพจน์ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นผู้ครอบครองรถยนต์ยี่ห้อนิสสัน นำรถยนต์เข้ารับบริการซ่อมที่ศูนย์บริการของบริษัท สยามนิสสัน มหานคร จำกัด (สาขาลำลูกกา) แล้วได้รับความเสียหายจากการใช้รถยนต์ที่ไม่ปลอดภัย ผู้ร้องยื่นเรื่องร้องทุกข์ต่อสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (ผู้ถูกร้อง) เพื่อดำเนินการเรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัท สยามนิสสัน มหานคร จำกัด (สาขาลำลูกกา) และบริษัท นิสสัน มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ต่อมาคณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภค ชุดที่ ๖ (ส่วนภูมิภาค) ของผู้ถูกร้องดำเนินการนัดไกล่เกลี่ยเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวและมีมติให้ยุติเรื่อง ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้อง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เป็นโจทก์ฟ้องคดีแทนผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ และมาตรา ๗ ประกอบ

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕ วรรคสามและวรรคสี่

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง เนื่องจากไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการที่ผู้ถูกร้องไม่ดำเนินคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคนั้น เป็นการใช้ดุลพินิจนอกเหนือขอบเขตเจตนาของกฎหมายหรือเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและการละเลยต่อหน้าที่ดังกล่าวเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายหรือกระทบต่อสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง กรณีนี้ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้ตรวจการแผ่นดินจะยื่นคำร้องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. บริษัท นิสสัน มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท สยามนิสสัน มหานคร จำกัด (สาขาลำลูกกา) เป็นผู้กระทำละเมิดสิทธิของผู้ร้องและกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาฐานยกยอกทรัพย์ ฐานฉ้อโกงทรัพย์ และฐานทำให้เสียทรัพย์ และออกคำสั่งบังคับให้บริษัททั้งสองซื้อรถยนต์พิพาทของผู้ร้องราคาไม่ต่ำกว่า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ไม่รวมการชดใช้เยียวยาและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

๒. การกระทำของผู้ถูกร้องที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เป็นโจทก์ฟ้องคดีแทนผู้ร้องทั้งทางแพ่งและทางอาญาเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณา

วินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้อง ต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณี ต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิ ยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำ ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่ง อย่างไม่ใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้อง หรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การกระทำของผู้ถูกร้องที่สั่งให้ยุติเรื่องร้องทุกข์ของผู้ร้องกรณีขอให้ดำเนินการเรียกร้องค่าเสียหายจาก บริษัท สยามนิสสัน มหานคร จำกัด (สาขาลำลูกกา) และบริษัท นิสสัน มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด จากการที่ผู้ร้องนำรถยนต์เข้าซ่อมแล้วได้รับความเสียหาย เป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ด้วยกฎหมายเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และละเว้น หน้าที่ในการเป็นโจทก์ฟ้องคดีแทนผู้ร้องตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓ และมาตรา ๗ ประกอบพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ ทำให้ผู้ร้องได้รับความเสียหายจากการใช้งานรถยนต์ที่ไม่ปลอดภัย เป็นการกระทำ ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕ วรรคสามและวรรคสี่ ซึ่งการยื่นคำร้อง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณา ให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้อง

- ๔ -

และเอกสารประกอบคำร้องเป็นการกล่าวอ้างว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้บุคคลสามารถใช้สิทธิในกระบวนการยุติธรรมอื่นได้ เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญส่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

(คำสั่งที่ ๒๑/๒๕๖๖)

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนพดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ